

Kommunfullmäktige

Revisorernas redogörelse för år 2021

Revisionens inriktning och genomförande

I enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för vår granskning.

Vi har granskat den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet. Vi har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en fastställd revisionsplan.

De granskningar som har gjorts har sammanställts i särskilda revisionsrapporter som under hand lämnats till berörda.

Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG.

Sammanfattande resultat från revisionsrapporter

Sammanfattande resultat från följande revisionsrapporter redovisas nedan:

<i>Avsnitt</i>	<i>Rapport</i>
1.1	Grundläggande granskning
1.2	Uppföljande granskning av avtalstrohet och registervård
1.3	Granskning av investering – badhus
1.4	Granskning av personalförsörjning – bygg- och miljönämnden
1.5	Granskning av personalförsörjning – chefer
1.6	Uppföljning av granskningar genomförda år 2019
1.7	Översiktlig granskning av delårsbokslut per 2021-08-31
1.8	Granskning av bokslut och årsredovisning per 2021-12-31

Rapporterna finns i sin helhet på Ånge kommuns hemsida, www.ange.se

1.1 Grundläggande granskning

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Sammanfattning – kommunstyrelsen

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen bör se över arbetet med målstyrning och uppföljning för att säkerställa ändamålsenlig måluppfyllelse samt förstärka arbetet med intern kontroll.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen

- att se över arbetet med målstyrning och uppföljning
- att förstärka arbetet med intern kontroll
- att säkerställa att uppföljning av intern kontroll omfattar de mest väsentliga kontrollerna

Sammanfattning – socialnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är målstyrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål behöver förbättras. Vidare bedömer vi att nämnden behöver fortsätta arbeta aktivt för att nå en budget i balans samt se över arbetet med intern kontroll.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi socialnämnden

- att se över arbetet med målstyrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål
- att fortsätta arbeta med åtgärderna samt se över möjligheterna att vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa en budget i balans
- att förstärka arbetet med intern kontroll

Sammanfattning – tekniska nämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden bör se över arbetet med målstyrning och uppföljning för att säkerställa att korrekta bedömningar kan rapporteras. Vidare bedömer vi att nämnden bör se över arbetet med intern kontroll.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi tekniska nämnden

- att se över uppföljning av målen i syfte att säkerställa att korrekta bedömningar av måluppfyllelse kan lämnas
- att se över arbetet med intern kontroll samt förstärka arbetet med risk- och väsentlighetsanalys

Sammanfattning- utbildningsnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden behöver se över arbetet med målstyrning och ändamålsenlig uppföljning samt vidta åtgärder för att nå en budget i balans. Vidare bedömer vi att nämnden behöver förstärka arbetet med intern kontroll.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi utbildningsnämnden

- att se över arbetet med målstyrning samt ändamålsenlig uppföljning
- att alltid upprätta en handlingsplan när underskott prognostiseras
- att se över arbetet med intern kontroll samt vidta åtgärder där avvikelser rapporteras
- att förstärka arbetet med risk- och väsentlighetsanalys

1.2 Uppföljande granskning av avtalstrohet och registervård

Granskningen har syftat till att bedöma om åtgärder har vidtagits samt bedöma om kontrollerna är effektiva.

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att vissa åtgärder har vidtagit i enlighet med rekommendationerna från den tidigare granskningen men att det finns utrymme för ytterligare förbättring.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen

- att säkerställa översyn och uppdatering av styrdokument och rutiner utifrån förändrad lagstiftning
- att samtliga avtal registreras i avtalsregistret samt i registret tydliggöra om avtalen är upphandlade
- att se över arbetsfördelningen och formellt begränsa möjligheten att en person kan vara delaktig i stora delar av hela kedjan från att registrera leverantör, faktura, attest till utbetalning för att minska risker för oegentligheter
- att tillse att det finns rutiner som uppmärksammar och försvårar att inköp sker från ej upphandlade leverantörer, allra helst genom att inköp endast får ske mot attesterad beställning förslagsvis genom inköpssystem
- att säkerställa att uppföljning av avtalsefterlevnad genomförs enligt gällande rutiner

1.3 Granskning av investering – badhus

Syftet med granskningen var att bedöma om det fanns brister i styrning, ledning och uppföljning samt hur ansvaret för projektet var fördelat. Granskningen avsåg investeringen av badhuset, sim-och träningshall i Fränsta.

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och styrelsen i Ånge Fastighets och Industri AB (fortsättningsvis ÅFA) brister i styrning, ledning och uppföljning av investeringsprojektet. Vi kan konstatera att ansvarsfördelningen är otydlig, vilket kan ha bidragit till bristerna.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen och styrelsen i ÅFA att:

- i enlighet med styrande dokument, säkerställer att det finns tillräckligt beslutsunderlag för investeringsprojekt och att budgeten innehåller post för oförutsedda kostnader
- säkerställer att investeringsprojekt följer upp enligt gällande riktlinje samt att tillräckliga underlag inhämtas för att säkerställa att prognosen är rimlig.
- säkerställer att beställningar sker av behörig instans samt enligt beslut, och att även utökningar av investeringsprojekt sker utifrån fattade beslut
- vid framtida projekt mellan kommunstyrelsen och ÅFA finns tydliga överenskommelser som anger hur arbetet ska bedrivas, vem som är ansvarig och var och hur återrapportering ska ske.

samt att ÅFA antar en riktlinje för investeringar alternativt att kommunens riktlinje även ska gälla för ÅFA.

1.4 Granskning av personalförsörjning – Bygg- och miljönämnden

Granskningen har syftat till att bedöma om bygg- och miljönämnden har en tillfredsställande styrning och uppföljning av personalförsörjningen.

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att det finns en styrning och uppföljning av personalförsörjningen, men att den kan utvecklas ytterligare.

Vi konstaterar att det utgör en betydande utmaning för nämnden, och att området behöver såväl uppmärksamhet som resurser för att genomföra åtgärder som syftar till att säkerställa personalförsörjningen. Det är också viktigt för kommunerna att verksamheten har förutsättningar att bedrivas effektivt och hållbart utifrån gällande regelverk, vilket bl a innebär att tillräckliga resurser inom området säkerställs över tid.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi bygg- och miljönämnden att:

- Utveckla och färdigställa arbetet med planering och tillhörande åtgärder, samt säkerställa att erforderliga resurser avsätts för genomförande av planerade åtgärder.

1.5 Granskning av personalförsörjning – chefer

Granskningen har syftat till att bedöma om kommunen säkerställer att det finns ett ändamålsenligt arbete för att säkerställa chefsförsörjningen.

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen i huvudsak bedriver ett ändamålsenligt arbete för att säkerställa chefsförsörjningen.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Utveckla och systematisera arbetet med intern rekrytering av chefer
- Utveckla och systematisera arbetet avseende introduktion av chefer

1.6 Uppföljning av granskningar genomförda år 2019

Syftet med granskningen är att bedöma om ansvarig styrelse/nämnd har vidtagit beslutade åtgärder.

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att en del åtgärder har vidtagits men att några inte är tillräckliga. Vi bedömer att det finns utrymme för att vidta ytterligare åtgärder samt utveckla befintliga åtgärder avseende både personalförsörjning och det drogförebyggande arbetet för att vidare kunna förstärka respektive område.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi

- att kommunstyrelsen utvecklar åtgärderna kring kompetensförsörjning för att i större omfattning möta behovet att behålla och utveckla befintlig kompetens
- att kommunstyrelsen att utveckla uppföljning av åtgärderna kring kompetensförsörjning till att även redovisa resultat och bedömning av åtgärderna
- att kommunstyrelsen utformar rutiner som säkerställer att avslutningssamtal erbjuds till samtliga
- att kommunstyrelsen säkerställer att arbetet med "plan för hållbarhet" tydligt omfattar en struktur för det drogförebyggande arbetet samt möjliggör uppföljning
- att kommunstyrelsen säkerställer att aktuella lagkrav beaktas och synliggörs i policy för rökfri arbetstid
- att socialnämnden överväger att utöka och synliggöra information om arbetet kring spel om pengar
- att socialnämnden tillser att upprättande av dokument för samverkan mellan kommun och region fullföljs inom en nära framtid

1.7 Översiktlig granskning av delårsrapport per 2021-08-31

Syftet med granskningen var att översiktligt bedöma om:

- Kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner
- Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Sammanfattning

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

Kommunens resultat för delåret uppgår till 27,8 mnkr, vilket är 4,8 mnkr högre än samma period förra året. Det beror främst på högre skatteintäkter, högre intäkter från Ångefallen Kraft AB samt intäkter gällande återsökta merkostnader från år 2020 på 8,5 mnkr.

Prognostiserat helårsutfall är bättre än budget med 13,3 mnkr. De större avvikelserna är högre intäkter från Ångefallen Kraft AB, intäkter gällande återsökta merkostnader från år 2020 samt högre skatteintäkter än budgeterat. De negativa avvikelserna mot budget är socialnämnden med -3,5 mnkr och utbildningsnämnden med -5,1 mnkr. Det finns även en engångseffekt på -4,0 mnkr avseende förändrat antagande av livslängden i beräkningen av pensionsskulden.

Kommunens balanskravsresultat beräknas uppgå till 10,0 mnkr. Det finns inga tidigare balanskravsunderskott att återställa.

Vi rekommenderar, likt tidigare, kommunen att göra en översyn av långa hyresavtal för att bedöma om de ska redovisas som finansiell eller operationell leasing samt att kommunen bör se över om inte fler juridiska personer bör ingå i den sammanställda redovisningen, se avsnitt 3.7.

Vi har, utöver vad som nämns ovan, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsbokslutet. I granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att målen med betydelse för god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås.

1.8 Granskning av bokslut och årsredovisning per 2021-12-31

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av granskningen utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Sammanfattning

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed med några undantag

Årets resultat uppgår till 20,8 mnkr vilket är 24,1 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på -3,3 mnkr och 1,0 mnkr sämre än föregående år.

Budgetavvikelser för kommunens verksamheter avser främst socialnämnden där det finns en budgetavvikelse med 3,6 mnkr, kommunstyrelsen med 2,3 mnkr, tekniska nämnden med -4,0 mnkr samt utbildningsnämnden med -4,2 mnkr. Övriga budgetpåverkande poster är KS oförutsedda och den centrala posten finansiering som uppvisar en budgetavvikelse på -10,2 mnkr respektive 30,5 mnkr. På KS oförutsedda var det budgeterat med en intäkt på 10,2 mnkr men med ett utfall på noll. Överskottet inom posten finansieringen består främst av högre skatteintäkter än budgeterat med ca 15,7 mnkr, ersättning för sjuklönekostnader med 5,2 mnkr samt intäkter från Ånge Fallen Kraft AB med 11,8 mnkr.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.